

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

18 oktober 2007

GEDACHTEWISSELING

**over het ontwerp van beheersovereenkomst voor 2007-2010
tussen de Vlaamse Regering en Toerisme Vlaanderen
met de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door de heren Johan Verstreken en Stefaan Sintobin**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Tamsamani.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Hilde De Lobel, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete;

de heer Ludwig Caluwé, de dames Cindy Franssen, Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Van den Heuvel;

de heer Louis Bril, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc van den Abeelen;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	4
1.	Uitgangspunten	4
2.	Centrale elementen	4
3.	Algemeen juridisch kader	4
4.	Functioneel beleids- en financieel kader	4
5.	Horizontaal beleidsmatig en financieel kader	5
6.	Strategische organisatiedoelstellingen	5
7.	Engagementen van de regering	5
8.	Opvolging, rapportering en overleg	5
9.	Specifiek deel van de overeenkomst	6
II.	Bespreking	6
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	6
1.1.	Tussenkost van de heer Jan Loones	6
1.2.	Tussenkost van mevrouw Anne Marie Hoebeke	6
1.3.	Tussenkost van de heer Johan Verstreken	7
1.4.	Tussenkost van de heer Stefaan Sintobin	7
2.	Antwoorden van de minister	8

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 9 oktober 2007 een bespreking gewijd aan de beheersovereenkomst die voor de periode 2007-2010 werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering en het intern verzelfstandigd agentschap Toerisme Vlaanderen.

Het ontwerp van beheersovereenkomst in kwestie werd door minister Geert Bourgeois, conform het bepaalde in artikel 8, derde lid, en artikel 14, §2, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, ingediend bij het Vlaams Parlement. Overeenkomstig de hoger genoemde bepalingen moeten de met de intern en extern verzelfstandigde agentschappen (IVA's en EVA's) afgesloten beheersovereenkomsten, voor de ondertekening ervan, door de Vlaamse Regering worden meegedeeld aan het Vlaams Parlement. Nog volgens het kaderdecreet beschikt het Vlaams Parlement dan over een periode van één maand om over te gaan tot toetsing van de overeenstemming tussen de beheersovereenkomst en de doelstellingen van de goedgekeurde beleidsnota. Gezien de beheersovereenkomst werd ingediend tijdens het zomerreces van het Vlaams Parlement, ging de termijn van een maand pas lopen vanaf maandag 24 september 2007, datum waarop het Vlaams Parlement voor het eerst bijeen kwam in het zittingsjaar 2007-2008.

Qua interne procedure binnen het Vlaams Parlement, besliste het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement op 10 oktober 2006 dat ingediende ontwerp-beheersovereenkomsten van IVA's en EVA's door de voorzitter van het Vlaams Parlement worden verwezen naar de bevoegde beleidscommissies – in casu de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme – ter bespreking en toetsing aan de doelstellingen van de betreffende goedgekeurde beleidsnota. Over deze ontwerpbeheersovereenkomsten wordt echter niet gestemd.

Indien een of meer parlementsleden van oordeel zijn dat wijzigingen aan de voorgelegde ontwerpbeheersovereenkomsten noodzakelijk zijn, kunnen zij dienangaande een voorstel van resolutie indienen. Gelet op de zeer korte behandelingstermijn van een maand, kunnen dergelijke voorstellen van resolutie dan desgevallend via spoedbehandeling rechtstreeks in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement worden behandeld.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER GEERT BOURGEOIS, VLAAMS MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BUITENLANDS BELEID, MEDIA EN TOERISME

1. Uitgangspunten

Minister *Geert Bourgeois* verklaart bij de aanvang van zijn uiteenzetting dat hij zich in deze zal beperken tot het schetsen van de hoofdlijnen van de voorliggende overeenkomst. Als uitgangspunten voor de beheersovereenkomst verwijst hij naar het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003, naar het decreet tot oprichting van de IVA Toerisme Vlaanderen (decreet van 19 maart 2004), naar de beleidsnota Toerisme 2004-2009 en naar de diverse beleidsbrieven Toerisme die hij reeds bij het parlement heeft ingediend.

2. Centrale elementen

De beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en Toerisme Vlaanderen is duidelijk een wederzijdse overeenkomst, waaruit beide partijen rechten en plichten putten. In de overeenkomst zijn de bijzondere regels en voorwaarden opgenomen waaronder het agentschap uitvoering geeft aan de vooropgestelde missie en taken. De beheersovereenkomst wil een modern sturings- en opvolgingsinstrument zijn met wederzijdse rechten en verplichtingen.

3. Algemeen juridisch kader

Het algemeen juridisch kader dat deze overeenkomst beheerst, omvat zes elementen. Naast het reeds eerder genoemde kaderdecreet bestuurlijk beleid en het oprichtingsdecreet Toerisme Vlaanderen zijn ook van toepassing: de wet van 16 maart 1954 op de controle van de instellingen van openbaar nut; het besluit inzake economische boekhouding en budgettaire rapportering; de rechtspositieregeling van het Vlaams overheidspersoneel en het delegatiebesluit aan de hoofden van de IVA's.

4. Functioneel beleids- en financieel kader

Voor wat het functioneel beleids- en financieel kader betreft waarin het agentschap moet opereren, verwijst de minister naar het regeerakkoord 2004-2009, de regeringsverklaringen van 23 juli 2004 en 18 mei 2005, de beleidsnota Toerisme 2004-2009, de beleidsbrieven Toerisme 2006 en 2007 en, last but not least, de meerjarenbegroting.

5. Horizontaal beleidsmatig en financieel kader

De minister komt dan tot de meer horizontale principes, dat wil zeggen de algemene principes die ook in de beheersovereenkomsten met de andere agent-schappen terug te vinden zijn. Het spreekt daarbij voor zich dat er een constructieve en loyale samenwerking moet zijn met de andere entiteiten van de Vlaamse overheid en dat er ten volle moet meege-werkt worden aan het brede kwaliteitsbeleid van de Vlaamse overheid. Voor wat dat laatste betreft ver-wijst de minister in concreto naar de engagementen inzake wetsmatiging en e-government.

Daarnaast moet de hele Vlaamse overheid en dus ook Toerisme Vlaanderen een voorbeeldfunctie ver-vullen als werkgever. Dit impliceert het aantrekken van kwaliteitsvol personeel, het voeren van een di-versiteitsbeleid in het kader van de door de Vlaamse Regering vooropgestelde streefcijfers en het volgen van een duurzaam en ethisch verantwoord aankoop-beleid.

Wat de organisatiebeheersing betreft, moet er een efficiënt personeelsbeleid gevoerd worden, moet er periodieke financiële rapportering gebeuren en moet er een systeem zijn van interne controle. Die laatste twee punten zijn een logisch uitvloeisel van de gro-tere autonomie die BBB (Beter Bestuurlijk Beleid) met zich brengt. Ook het meten en evalueren van de beleidseffecten situeert zich trouwens in het ver-lengde daarvan.

6. Strategische organisatiedoelstellingen

In tegenstelling tot de eerder genoemde horizontale elementen zijn de strategische organisatiedoelstel-lingen specifiek eigen aan het agentschap Toerisme Vlaanderen. De eerste doelstelling is gelegen in het maximaliseren van het toeristisch rendement. Dit impliceert het versterken van het Vlaamse imago in het buitenland, het uitspelen van Brussel als troef-kaart, het verhogen van de binnenlandse participatie, het verhogen van de fysieke toegankelijkheid en het inbedden van de strategische planning in een ruimere beleidsbenadering.

De tweede strategische doelstelling van de organisa-tie bestaat in het opdrijven van de kwaliteit van het toeristisch product. Zulks veronderstelt een totaalvi-sie op het toeristisch onthaal en een marktconforme productontwikkeling.

Het creëren van ruimte voor toeristisch ondernemen wordt door de minister geduid als de derde strategi-sche organisatiedoelstelling van het agentschap. Hieronder vallen: het verminderen van de admini-stratieve lasten, een correct handhavingsbeleid en

ondernemingsstimuli voor de ondernemers in het toeristische werkveld. De minister geeft daarbij nog mee dat een degelijke samenwerking tussen overheid en particuliere ondernemers een factor vormt die van doorslaggevend belang is voor het welslagen van het toeristische beleid.

De laatste strategische organisatiedoelstelling situ-eert zich op het vlak van onderzoek en communica-tie. Hier dient er geïnvesteerd te worden in respec-tievelijk kenniscreatie en kennisverspreiding.

7. Engagements van de regering

De Vlaamse Regering van haar kant heeft de nodige financiële engagements op zich genomen (artikel 14 van de beheersovereenkomst) en heeft daartoe de nodige budgettaire ruimte voorzien in de meerjaren-begroting. Naast het verstrekken van de vereiste dotatie, heeft de regering ook een aantal meer opera-tionele engagements op zich genomen. Ze zal er met name voor instaan dat het agentschap over vol-doende middelen inzake personeel en werkingsbud-get beschikt om zijn opdracht naar behoren te kun-nen vervullen. Tevens engageert zij zich ertoe om overleg te plegen over eventuele toekomstige (wijzi-gingen van) regelgeving op dit beleidsveld, gezien veranderingen in de regelgeving bijna per definitie een impact hebben op het agentschap.

De minister preciseert daarop dat in deze ook de klassieke taakafbakening geldt voor wat het beleid betreft. De uitvoering van het beleid komt met name toe aan het agentschap terwijl de voorbereiding, evaluatie en ondersteuning gebeuren door het Depar-tement internationaal Vlaanderen.

8. Opvolging, rapportering en overleg

In het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid spreekt het voor zich dat de elementen opvolging, rapportering en overleg wezenlijke bestanddelen van de beheersovereenkomst zijn. Deze vormen immers de logische keerzijde van de verzelfstandiging. De overheid, dat wil zeggen de regering en het parle-ment, moeten immers nog steeds over de nodige instrumenten beschikken om een en ander te kunnen opvolgen. Het agentschap zal daarom een manage-ment informatiesysteem uitbouwen, hetgeen moet toelaten om rapporten over de realisatie van de doel-stellingen op te leveren aan de betrokken partijen. Deze rapporten laten met andere woorden toe om de realisatiegraad van een en ander te meten. Om de-zelfde redenen komt er halfjaarlijks, jaarlijks en bij het einde van de overeenkomst een rapport over de stand van uitvoering van de overeenkomst. Tevens is er voorzien in een semestrieel informeel overleg. Bij

dat laatste laat de minister nog opmerken dat dit informeel overleg in de praktijk veel vaker voorkomt. Het voorziene semestrieel overleg is een minimum.

9. Specifiek deel van de overeenkomst

Ter afsluiting van zijn betoog gaat minister Bourgeois nog kort even in op een aantal zeer specifieke elementen in de overeenkomst. Hij vermeldt daarbij de verplichtingen van het agentschap inzake tarieven. Dit moet met name aan normale marktprijzen werken, dan wel tegen prijzen die gebaseerd zijn op de effectieve kost. Het agentschap heeft – met het oog op het optimaliseren van de dienstverlening – de bevoegdheid om samenwerkingsovereenkomsten af te sluiten met respectievelijk de provincies, de kunststeden en de federatie van de toeristische industrie. Tevens moet het de in deze relevante rapporten van het Rekenhof opvolgen en moet het de minister jaarlijks een overzicht bezorgen van de participaties die het heeft in andere rechtspersonen.

II. BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomenst van de heer Jan Loones

De heer *Jan Loones* spreekt in algemene termen zeer lovend over het voorliggende document, dat zeer concreet en ad rem is. Dat is een hele verademing, gezien heel wat van dergelijke overeenkomsten het karakter aannemen van quasi-onleesbare overzichts-catalogi. Wel constateert hij dat de 'culturele dimensie' mogelijks wat mager is uitgevallen in de overeenkomst. Zijns inziens kan toerisme nochtans meer zijn dan een louter economische aangelegenheid. Ook het onderscheid tussen buiten- en binnenlandse activiteiten van Toerisme Vlaanderen komt niet echt uit de verf.

De heer Loones laat verder opmerken dat toerisme voor bepaalde streken, en dan met name voor de kust, een zeer belangrijke (zoal niet de enige) economische activiteit is. In dat licht verbaast het hem dan ook enigszins dat er bij de zelfstandige bevoegdheid van het agentschap om samenwerkingsovereenkomsten te sluiten, niets voorzien is inzake een eventuele samenwerkingsovereenkomst met de kustgemeenten. Zijns inziens vormt dit toch wel een ernstige lacune. Hij drukt daarbij de hoop uit dat deze omissie niet het gevolg is van een onterecht schaamtegevoel. De Vlaamse kust heeft immers heel wat troeven in huis en kan zelfs de meest veeleisen-

de toerist voldoening verschaffen. Optimaal ware dan ook dat er met elke afzonderlijke kustgemeente een specifiek akkoord zou zijn of minstens een specifiek overleg en contact zou zijn. Alle verschillende gemeenten onder één gemeenschappelijke noemer vatten, ware immers ook niet aangewezen. De facto zijn er trouwens contacten tussen Toerisme Vlaanderen en de verschillende afzonderlijke kustgemeenten. Daarom alleen al verdienen ze een vermelding in de beheersovereenkomst.

Het feit dat het agentschap Toerisme Vlaanderen zowel voor de promotie als de investeringen bevoegd blijft, vormt volgens de spreker een bijzonder positief punt in deze overeenkomst. Die twee elementen samen zijn immers noodzakelijk als men aan productverbetering wil doen. Het lid kan zich ook terugvinden in het goed uitgewerkte rapporteringssysteem, dat naar de toekomst toe mogelijks ook de nodige stof kan leveren voor discussie in deze commissie.

1.2. Tussenkomenst van mevrouw Anne Marie Hoebeke

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* constateert dat de voorliggende beheersovereenkomst prima facie een goed evenwicht behelst tussen de rechten en plichten van de respectieve betrokken partijen. De overeenkomst is daarenboven overzichtelijk opgesteld en bevat degelijke waarborgen voor een adequate rapportering, die moet toelaten de effectiviteit van het agentschap objectief te meten. Wel mist ze bij een eerste lezing de promotie voor het 'label Vlaanderen' wat. Dit komt als doelstelling in elk geval niet sterk uit de verf. Het zou haars inziens nochtans integraal deel moeten uitmaken van de missie van het agentschap.

De spreekster stelt verder vast dat de taken van het agentschap soms wel erg detaillistisch zijn opgesteld. Dit kan mogelijks problemen opleveren met de praktische haalbaarheid van een en ander. Het komt haar enigszins onwaarschijnlijk voor dat Toerisme Vlaanderen ab initio al deze taken ook effectief zal kunnen opnemen.

Anderzijds is het, qua flexibiliteit, dan weer geen slechte zaak dat er in artikel 13 van de beheersovereenkomst wordt voorzien dat er desgevallend additieve nieuwe taken aan het agentschap kunnen worden opgedragen via een addendum bij de beheersovereenkomst.

Het lid vreest daarnaast ook dat de taakafbakening tussen het agentschap Toerisme Vlaanderen en het Departement internationaal Vlaanderen wat summier is uitgevallen, hetgeen op termijn tot problemen kan leiden. Overlappingsen en dubbel werk moeten in elk

geval vermeden worden. Tevens moet deze afbakening op middellange termijn zeker ook geëvalueerd worden, kwestie van een en ander desgevallend te kunnen bijsturen.

Vanuit haar prille ervaring als schepen van toerisme in de gemeente Wetteren, heeft mevrouw Hoebeke ook geconstateerd dat er aan de basis vaak een schrijnend gebrek aan informatie over vorming en opleiding in de toerismesector bestaat. In het licht van de vermelding in de beheersovereenkomst van het belang van het investeren in de toeristische kenniscreatie, het maximaal ontsluiten van de kennis en het opstellen van een communicatie- en vormingsplan, meent mevrouw Hoebeke dan ook dat het aangewezen ware om ergens een inventarisatie van alle opleidingen te maken. Dit zou dan op zijn beurt moeten toelaten om eventuele hiaten op te vullen. De website van Toerisme Vlaanderen ware volgens haar een geschikt instrument om het volledige opleidingsaanbod kenbaar te maken aan de geïnteresseerden.

1.3. Tussenkost van de heer Johan Verstreken

De heer *Johan Verstreken* onderschrijft de idee om ook ambtenaren bij te scholen inzake toerisme. Zijns inziens verdient het aanbeveling om dit eens nader te bekijken. Ook hij acht de voorliggende beheersovereenkomst een goed doordacht werkstuk, waarin terdege rekening is gehouden met de diverse bedenkingen die over toerisme reeds werden geuit in het Vlaams Parlement. Hij kijkt verder met belangstelling uit naar een toekomstige gedachtewisseling met de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen, mevrouw Raymonda Verdyck.

Een ander pluspunt is de voorziene repertoriëring van het cijfermateriaal inzake toerisme. Iedereen die in het veld werkzaam is, heeft daar immers grote behoefte aan. Ook de parlementsleden waren hiervoor trouwens sinds lang vragende partij. Idem voor de betrachting om duurzaam te werken en de kwaliteit van het product verder te verbeteren.

Het vermarkten van onze toeristische troeven in binnen- en buitenland, teneinde het toeristisch rendement te kunnen optimaliseren, draagt principieel eveneens de volle goedkeuring van de spreker weg. Wel vindt hij dat er nog net wat meer nadruk zou moeten gelegd worden op het promoten van het 'in-coming' toerisme vanuit het buitenland. In dat verband wijst hij op het potentieel van de regionale luchthavens, met name voor het product van de city-trips (Antwerpen, Gent, Brugge, Brussel). Om dit potentieel ten volle te benutten moeten zijns inziens ook andere goedkope carriers dan het klassieke Ryanair benaderd worden. Er zijn immers nog heel wat vala-

bele spelers op die markt aanwezig. Het komt er zijns inziens enkel op neer om hen te sensibiliseren voor de mogelijkheden van de bestemming Vlaanderen. Vlaanderen zou zich daarmee trouwens inschrijven in een wereldwijde tendens, waarbij de regionale luchthavens in toenemende mate aan belang winnen.

Met betrekking tot de rol van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering in het buitenland, stelt de heer Verstreken vast dat deze in het document slechts heel even zijdelings wordt aangeraakt. In een aantal Vlaamse huizen in het buitenland, onder andere in Londen en Parijs, is mee een vertegenwoordiger van Toerisme Vlaanderen ondergebracht. Waar zulks niet het geval is, of waar er geen Vlaams Huis is maar wel een Vlaamse vertegenwoordiger, vindt de heer Verstreken dat ook deze moeten worden ingeschakeld om Vlaanderen toeristisch op de kaart te zetten. Van de minister had hij dan ook graag vernomen of dit onderwerp al ooit het voorwerp van bespreking heeft uitgemaakt en of daarvoor al dan niet het nodige budget voorzien is. Mogelijks moet zulks op termijn ook worden opgenomen in de beheersovereenkomst.

Afsluitend spreekt de heer Verstreken nog zijn waardering uit voor het aangekondigde actieplan voor toeristisch onthaal op luchthavens, in treinstations en langs de snelwegen. Idem voor de regelmatige rapportering vanuit het agentschap, in zoverre een en ander tenminste leidt tot een effectieve dialoog waarin men rekening houdt met elkaars standpunt.

1.4. Tussenkost van de heer Stefaan Sintobin

De heer *Stefaan Sintobin* wijst erop dat de door mevrouw Hoebeke aangehaalde problematiek van het, al dan niet ontbrekende of te weinig bekende, opleidingsaanbod voor lokale toerisme-ambtenaren, mee deel uitmaakt van een vraag om uitleg over de ondersteuning van het lokale beleidsniveau, die hij diezelfde dag nog aan de minister wil stellen. Hij zal over dit onderwerp dan ook op dat specifieke moment verder uitweiden (*Hand. VI. Parl. 2006-07, C16-BUI*).

Verder heeft ook hij vastgesteld dat de beheersovereenkomst ten gronde een voortzetting en een bevestiging vormt van de beleidsnota 2004-2009 en de diverse daaropvolgende beleidsbrieven. In dat opzicht is de voorliggende overeenkomst dan ook volledig conform de normen. Dit sluit evidentelijkerwijze niet uit dat er in de loop van de komende twee jaar – op basis van de praktijk – nog specifieke punten van kritiek naar voor zullen komen. Maar ten gronde kan de Vlaams Belangfractie zich terugvinden in de beheersovereenkomst.

2. Antwoorden van de minister

Minister *Geert Bourgeois* wenst eerst en vooral de commissieleden te danken voor de algemene positieve appreciatie die zij hebben gegeven van de voorliggende beheersovereenkomst. Hij benadrukt dat het niet de bedoeling was met dit document tot een extensieve en detaillistische catalogisering van het toerismegegevens te komen. Zulks zou de lees- en werkbaarheid van de overeenkomst immers niet ten goede zijn gekomen. Dit belet echter niet dat er op een aantal vlakken wel degelijk specifieke performantiemaatstaven worden vastgelegd. Als voorbeeld hiervan haalt de minister de promotie van Vlaanderen in binnen- en buitenland aan. Dit werd niet enkel vermeld bij de taken van het agentschap, maar komt ook daarvoor reeds in diverse meer gedetailleerde artikelen (taakverdeling, nulmetingen en dergelijke meer) van de beheersovereenkomst tot uiting.

Voor wat de discussie betreft of toerisme veeleer een economische dan wel een culturele activiteit is, stelt minister Bourgeois dat het bij toerisme klaar en duidelijk over een – overigens zeer belangrijke – economische activiteit gaat. Hij erkent daarbij wel volgaarne dat toerisme per definitie ook heel wat (dat wil zeggen minstens een tiental) ‘horizontale verbindingen’ heeft met een veelheid aan andere beleidsdomeinen (natuur, cultuur, erfgoed, kunst, recreatie, gastronomie en dergelijke meer). Hierbij mag men wel niet uit het oog verliezen dat het eigenlijke product geleverd en verkocht wordt door de privé-sector. Vandaar meteen ook de klemtoon op het economisch belang. Toerisme genereert in niet geringe mate welvaart en tewerkstelling. Ook het horizontale karakter komt trouwens ruim aan bod in de beheersovereenkomst met het agentschap (bijvoorbeeld bij zijn ondersteunende rol in het evenementengebeuren).

Ingaande op de bemerking van de heer Jan Loones dat de kustgemeenten als dusdanig niet voorkomen in de taakstelling van het agentschap, wijst de minister erop dat er wel degelijk reeds sinds 2006 een convenant gesloten werd met Westtoer waarin de kustgemeenten wel degelijk betrokken partner zijn. En de uitvoering van het betreffende Kustactieplan is dan wel weer expliciet als opdracht vermeld in de voorliggende beheersovereenkomst.

Aangaande het veronderstelde ontbreken van een ‘label Vlaanderen’ verwijst de minister naar artikel 11 van de overeenkomst, waarin duidelijk gesteld wordt dat het imago van Vlaanderen in binnen- en buitenland versterkt moet worden. Daarenboven hanteert Toerisme Vlaanderen in het buitenland ook het, overigens door alle buitengaats opererende Vlaamse agentschappen gebruikte, uniforme internationale logo ‘Vlaanderen’. Dit internationale logo

vormt een sublogo naast het hoofdlogo van Toerisme Vlaanderen. Volgens de minister is de in artikel 11 gehanteerde libellering ter zake dan ook voldoende duidelijk.

Voor wat de financiering van een en ander betreft, laat de minister opmerken dat in deze beheersovereenkomst, zoals trouwens in alle beheersovereenkomsten, een verwijzing is opgenomen naar de meerjarenbegroting. De concrete vertaling daarvan is terug te vinden in de jaarlijkse begrotingsoefening.

De taakstelling en taakaafbakening zit volgens de minister net goed. Er wordt met name gefocust op de grote lijnen, en er wordt niet té detaillistisch gewerkt. In het kader van het door de regering geformuleerde beleid, heeft de administrateur-generaal – mevrouw Raymonda Verdyck – een aantal basistaken meegekregen, voor de uitvoering van dewelke ze, om operationele redenen, een grote vrijheid heeft gekregen. Deze grote vrijheid in het dagdagelijks runnen van het agentschap (met inbegrip van het personeelsbeleid, het aanwervingsbeleid, het uitwerken van geoptimaliseerde structuren, het voeren van een aangepast marketingbeleid en andere specialistische taken), ontslaat de leidend ambtenaar overigens niet van de plicht te gelegener tijd rekenschap af te leggen. Verzelfstandiging en rekenschap zijn twee sleutelconcepten in de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. Zonder het toekennen van de nodige zelfstandigheid ware het oprichten van agentschappen een futiele bezigheid.

Inzake de kennisverspreiding wijst de minister erop dat dit een punt van regulier beleid is bij Toerisme Vlaanderen. In de beheersovereenkomst is zulks daarom ook niet verder in detail uitgewerkt, enkel het principe is opgenomen. Een overzicht van alle cursussen, vormingsactiviteiten en informatieverstrekking op dit domein is trouwens wel degelijk voorhanden. Het is echter een zeer breed gegeven. Enig gericht zoekwerk op de website van Toerisme Vlaanderen moet normalerwijze al de nodige gegevens opleveren.

De bemerking dat het accent wat meer zou moeten liggen op het incoming toerisme wordt door de minister gecounterd met een verwijzing naar artikel 11 van de beheersovereenkomst. Onder de hoofding ‘maximaliseren van het toeristisch rendement’ zijn immers heel wat activiteiten, processen en indicatoren opgenomen, telkens met hele concrete normen en doelstellingen. Ten overvloed bevestigt de minister dat buitenlandse promotionele activiteiten wel degelijk tot de hoofdtaken van het agentschap Toerisme Vlaanderen behoren. Dat is trouwens meteen ook de hoofdreden waarom Toerisme Vlaanderen werd opgenomen in het beleidsdomein internationaal Vlaanderen. Binnen Vlaanderen zelf zijn, con-

form het kerntakenbeleid, de primaire actoren echter duidelijk de steden en gemeenten voor het lokale beleid en de provincies voor het meer regionale beleid. Deze taakverdeling belet evenwel niet dat het agentschap ook afspraken maakt met die primaire actoren en ook acties ter bevordering van het toerisme onderneemt in eigen land. Als voorbeelden hiervan haalt de minister de afspraken met de kunststeden en de afspraken in het kader van het Kustactieplan aan. In beide gevallen gaf zulks mee aanleiding tot buitenlandse promotieacties.

In het verlengde hiervan komt de minister tot de vraag over de aflijning van de respectieve taken van het agentschap en het departement. Dienaangaande verklaart hij de overtuiging te zijn toegedaan dat een en ander zeer duidelijk en overzichtelijk is gebeurd in bijlage 2 bij de overeenkomst. Het departement doet in essentie aan beleidsvoorbereiding en evaluatie, terwijl het agentschap een meer uitvoerende rol heeft.

Met betrekking tot de kwestie van het inschakelen van de regionale luchthavens in dit geheel, wijst de minister erop dat het aantrekken van nieuwe trafieken in eerste instantie een verantwoordelijkheid is die bij die luchthavens zelf berust. Ook de functioneel bevoegde minister kan daar te gepasten tijde in tussen komen. Hij geeft de spreker anderzijds wel de verzekering mee dat hijzelf, zowel als Toerisme Vlaanderen, geen gelegenheid onbenut laat om, waar mogelijk, nieuw vliegverkeer en nieuwe luchtlijnen aan te trekken. Zo heeft de minister nog maar zeer recent op zijn dienstreis naar Zuid-Afrika deze kwestie – weliswaar vruchteloos – aan de orde proberen te stellen. Zulks gebeurt overigens doorgaans in overleg met de uitbaters van de luchthaven van Zaventem. Desgevallend kunnen er, naargelang de opportuniteiten zich voordoen, ook dergelijke inspanningen worden geleverd ten gunste van de regionale luchthavens.

De heer *Johan Verstreken* laat opmerken dat in de beheersovereenkomst enkel sprake is van het “samen met de uitbater van de luchthaven van Zaventem rechtstreekse verbindingen promoten”. De regionale luchthavens worden daarentegen nergens in de beheersovereenkomst vermeld. A contrario zou hieruit kunnen afgeleid worden dat de regionale luchthavens niet binnen het werkingsveld van de overeenkomst vallen. Nochtans hebben ze een duidelijk potentieel, met name voor wat het aanbod van citytrips binnen Europa betreft. Zo zou bijvoorbeeld Brugge goed bediend kunnen worden vanop de luchthaven van Oostende. De troeven van deze combinatie zijn veelvuldig in aantal en voor de hand liggend (nabijheid, goed aanbod van hotels van diverse categorieën en dergelijke meer).

In zijn antwoord erkent de *minister* dat in de beheersovereenkomst inderdaad voornamelijk gefocust wordt op Zaventem. Hij zegt echter toe deze bedenkking zeker ter harte te zullen nemen. Tegelijk herhaalt hij dat de primaire verantwoordelijkheid bij de betrokken luchthavens zelf ligt. In de mate dat ze de bereidheid uitdrukken om nieuwe markten te gaan aanboren, zal de minister echter zeker met hen samenwerken.

Verder valt de vraag over mogelijke synergieën met de Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland, volgens minister Bourgeois buiten het bestek van de voorliggende beheersovereenkomst met het agentschap Toerisme Vlaanderen. Het is hoe dan ook niet de kerntaak van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering. Wel zijn, waar mogelijk, de diensten van Toerisme Vlaanderen en de Vlaamse vertegenwoordiging gehuisvest in eenzelfde gebouw. Zijdelings worden hierdoor wel bepaalde synergieën mogelijk. Hetzelfde geldt trouwens voor de buitenlandse vertegenwoordigers van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT). De nodige contacten hieromtrent werden reeds gelegd in het kader van de beleidsraad van het beleidsdomein Buitenland.

De verslaggevers,

Johan
VERSTREKEN
Stefaan SINTOBIN

De voorzitter,

Karim
VAN OVERMEIRE